

OPONENTSKÝ POSUDEK

Čeněk Peleška, Kagjüpa - škola Tibetského buddhismu

Bakalářská práce, ÚJCA, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2016, 59 stran.

Bakalářská práce Čenka Pelešky se zabývá jednou z hlavních škol tibetského buddhismu, její klasifikací a předními osobnostmi této školy. Formálně je rozvržená do následujících částí: úvod a první kapitulu krátce prezentující indické kořeny školy, dále kapitolu pojednávající o přenosu nauky do Tibetu a konečně ústřední kapitolu věnovanou čtým větším a odnožím školy Kagjü a množství osobností jednotlivých podškol, následovanou závěrem a seznamem literatury.

Pokud jde o hodnocení bakalářské práce, Čeněk Peleška si zvolil velmi zajímavé, ale nelehké téma. Způsob zpracování je však poněkud nepřehledný a často dosti zmatený, byť autor v závěru práce uvádí, že jeho snahou bylo zpřehlednění. Přehlednější části, jako např. str. 23/1.7., jsou spíše výjimkou. Většinu práce tvoří popisy osobností, které jsou kvalitativně i kvantitativně velmi nevyvážené. Jednotlivé osobnosti jsou popisovány dosti nahodile. Autor čerpal z velmi omezeného množství zdrojů (z velké části pracuje jen se dvěma zdroji), a to pouze ze sekundárních. V práci není bohužel použit poznámkový aparát, který by mohl k větší srozumitelnosti pomoci.

Co se týče konkrétních připomínek k této práci, jak výše uvedeno, z hlediska obsahového působí tato poněkud nepřehledně. O některých osobnostech jsou podané informace velmi kusé (např. str. 15 Cchur Wangne, str. 21 neoprávněně ho obvinil - z čeho?, kdo jsou Ješe Wangčhug a Rinčhen Pal?), u jiných velmi zmateně podané (např. str. 17 Gampopa, str. 22 2. odstavec - zde a tamních - co je tím míněno?, str. 24 informace o Lam Žang jsou uvedeny na str. 26, ačkoli jeho jméno je zmíněno již na str. 24, str. 26 ř. 2 - stali se spíše patrony - nejasné kdo, str. 29 informace o tom, že Čangčhub Gjalchhän byl první Phagmodupa desí se objevuje až na str. 29, ačkoli o této osobnosti hovoří autor již na str. 27, dále na str. 34 dole „Byl starším bratrem Čännga Gampopy...“ - nejasné, zda syn či otec).

Pokud jde o formální stránku práce, připomínky jsou několikerého druhu (připomínky zde uvedené nejsou vyčerpávající):

1. Chyby v anglickém abstraktu v úvodu práce.

2. Chyby v transliteraci tibetštiny (užití apostrofu v celé práci), v transkripci dle Kolmaše (zejména přepis Wylieho „ts“ na „c“ str. 17, 40, 42, 43, 44, 48, 51, atd., dále přepis spyang **g.yas** mkhan **chen** vs. Čangjä Khänčen, Tongwa a Šamarpa str. 23, bde gshegs vs. Deše str. 25, Čangčub vs. Čangčhub str. 31, Taši **Paltsek** na str. 40, přepis rkyang **mok ha** pa vs. Kjangmo Khapa str. 45 ř. 4, přepis rgya yags pa vs. Gjajäpa str. 45 ř. 7 a Gjajag str. 45 ř. 8, přepis gya vs. gja str. 47, atd.).

3. Nesystematičnost v uvádění přepisů jmen osob a míst ve Wylieho transliteraci v závorkách v celé práci. V některých případech použita je, v jiných ne (např. str. 24, 27, 29, 31, 34, atd.).

4. Pravopisné chyby v celé práci, zejména užívání i a y v koncovech slov (např. Marpovy žáci str. 15, Cchurovi linie str. 15, žakovy str. 18, začali květiny str. 23, školy se osamostatnili str. 26, byli rozepře str. 38, cesty byli str. 40), dále chyby v užívání velkých a malých písmen (např. Karmapa str. 23, Čínského i Mongolského císaře /kdo byl mongolský císař?/ str. 21, Cejlonskými arhaty str. 33, Mongolských oddílů str. 41), chybná interpunkce (nadměrné a nesprávné užívání čárek v celém textu), což dosti narušuje bakalářskou práci.

5. U citací autor v některých případech vypisuje jméno díla, např. str. 38 D. Berounský, str. 43 Vostrikov, v jiných pouze jméno autora a stránku, např. na str. 15 (Roerich, str. 403). Standardně se u citací uvádí jméno autora, rok vydání knihy a strana, jak to autor uvádí např. na str. 12 (Walace, 1999, str. 110-111).

Otázky (jedná se v zásadě o namátkový výběr):

1. str. 21: Proč autor zmiňuje právě žáka Urgjānpu Rinčhenpala?
2. str. 24: Co je míněno větou „Ačkoli studoval filozofii, udržoval i praktické jógické poučky“?
3. str. 24: upāya mārğa - jaký je tibetský termín?
4. str. 26: „Dále se uvádí výčet důležitých postav a zakladatelů klášterů“ - Kde je to uvedeno?
5. str. 27: „V tomto období pobývalo v klášteře Dikhung 180 tisíc mnichů.“ ??
6. str. 34: „V jeden čas byl počet jeho stoupenců 55 525.“ - zdroj??
7. str. 39: Kdo je Ratnākara? (V 2. odstavci se čtenář dozví, že jeho tibetské jméno je Namkha Palzangpo.)
8. str. 40 dole: „Šest nauk“ je totéž co „Šest jóg“? - Jedná se o dva oficiální názvy téhož?
9. str. 47: Proč je termín byang ’brug jednou přeložen jako horní Dugpa, jednou jako severní Dugpa?
10. str. 48: Jaký je tibetský název učení „Orální tradice Rāčhungpy“?
11. str. 50: Proč je zmíněna událost s Urgjānpou, který vystavil obraz svého učitele? Jaké z toho plyne ponaučení?
12. str. 50/6.5.1.: „Dodnes v mnoha klášterech školy Kagjü žije představený kláštera ve zdánlivém celibátu a při tom má „tajné ženy“.“ Jaký je zdroj této informace?

I přes výše zmíněné nedostatky, obsahové i formální, splňuje tato práce standard bakalářských prací FF UK. Z tohoto důvodu doporučuji práci Čenka Pelešky k obhajobě. Autor vynaložil nemalé úsilí na prezentaci zvoleného tématu. Vzhledem k tomu, že celkově působí práce chaotickým dojmem a vychází pouze z malého množství sekundárních pramenů, navrhuji tudíž hodnocení *dobře*.

V Praze dne 29. 8. 2016

Zuzana Vokurková, PhD.
Ústav jižní a centrální Asie
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

